

# KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik pénteken.

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 forint  
Fél évre . . . . . 2 „  
Negyed évre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 krajczár.

Nylittér sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —

**SZERKESZTŐSÉG:**  
Kispest, Fő-utca 193. sz.

## FELELŐS SZERKESZTŐ:

HOLBESZ JÓZSEF. BARTOS GYULA.

## FŐMUNKATÁRS:

KIADÓ

A LAPTULAJDONOS-BIZOTTSÁG.

## Hirdetési díjak:

Egész oldal . . . . . 25 frt — kr.  
Fél oldal . . . . . 14 „ — „  
Negyed oldal . . . . . 8 „ — „  
Nyolczad oldal . . . . . 5 „ — „  
Tizenhatod oldal . . . . . 4 „ 50 „  
Legkisebb hirdetés . . . . . 1 „ 50 „

## KIADÓHIVATAL:

Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbész-ház.)

## Tanév végén.

Nap nap után zárulnak be a tanítás-és nevelésügy csarnokai. A tarka sürgés forgás, melyet az iskola képe nyújt, hol az élet fakadó virágos kertjét láttuk, lassan elcsendesül, mint ősszel a berek, melynek elszállott a lelke: a kedves madárdal. A tanítványok visszatérnek teljesen szülőik körébe, beszámolva egész évi szorgalmukról és magaviseletükről.

A szülők örömmel várták azt az édes pillanatot, hogy keblükre zárják s elhalmozzák csókjaikkal azt, ki egyetlen gondolatunk volt s kiknek előmeneteleért, jövő boldogságáért annyiszor esdettek az egek urához.

A szülői szív mindig remél, mert szeret. Meg van győződve, hogy a gyermek mélyen a lelkébe véste intő, kérő és buzdító szavait; nem tudja elhinni, de még feltételezni sem meri a a gyermekről, hogy el tudja feledni az anyai édes figyelmeztetést, melyet szíven szűrt keresztül azért, hogy boldoggá tegye egykoron tiszta szerelmének zálogát.

De fájdalom, sok gyermeknek, sok tanulónak elmondhatnánk Washington Irving szavait: »Mily kevéssé tudjátok megbecsülni a szülő gyöngéd szeretetét, míg életben van! Mily kevéssé veszitek figyelembe azon szeretetteljes aggodalmakat, melyeket értetek szenved«. Mert hiszen a szülők nagy százaléka bizonyára kénytelen volt a mult napokban szemlesütve átnyújtott értesítők láttára szomorkodni és könyeket hullatni; voltak sokan, kik fájdalommal tapasztalták,

hogy reményeik nem teljesültek, hogy jóakaró figyelmeztetéseik eredmény nélkül hangzottak el. És viszont vannak, kiknek szemeiben szintén könyek csillogtak, de az öröm könyei, melyek ráhullottak a szorgalmas gyermek arczára s nevelő hatásuk talán egy élet munkásságára hat ki, arra intve a gyermeket, hogy szorgalma és jó magaviseletével folyton nyitva tartsa szülői szemében az örömkönyek forrását.

Természetes, hogy az elért jó vagy rossz eredményhez képest a tanulók kellemesen, vagy levert kedélyvel fogják eltölteni a nagy szünidőt. Egyik ártatlan gyermekmultságai után járhat, a másiknak pótolni kell azon hiányokat, melyről a nyert bizonyítvány tanúskodik. S mint-hogy a gyermek öröme a szülők öröme is egyszersmind, a tanuló bánatát pedig legjobban és legfájóbban az anyai és apai szív érzi, épen azért a szülők egy részének vig ünnep lesz e két hónap, míg ezreknek és ezreknek kellemetlen perczeket fog szerezni, mert a hanyag gyermeket látva, nemcsak ápolat reményeik hervadását látják, hanem aggodó lelkük a gyermek jövőjéről sem tud szép képet alkotni.

Ha némi figyelmünkre méltatjuk az utolsó évek értesítőit, arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy a szorgalom és jó magaviseletben kitűnő tanulók száma évről-évre fogy.

Nagyon sok, gyermekeik jövőjét szíven hordó szülőtől hallottuk már azt az ellenvetést, hogy a fentemlített szomorú adatok onnan származnak, mert a tanítók nagyon szigorúak. Furcsa felfogás.

Hiszen a tanítóknak nem az a kötelessége, hogy a tanuló tehetségihiányát vagy hanyagságát legyezgesse, hanem az, hogy kötelességtudó embereket neveljen s ne szaporítsa azon proletárok számát, a kik, úgy a hogy elvégzett, vagy be sem végzett tanulmányai után alpháját sem ismerik és csak kárára válnak rossz példájukkal az emberiségnek!

Nem a tanító a túlszigorú, kedves szülők, hanem a tanulók hanyagok! Hanyagok, nincs bennük ambíció, azért nem tudnak kedvező eredményt felmutatni. Azt a nemes, irigység nélkül való ambíciót keltsétek fel otthon időző gyermekeitek lelkében s akkor a mostaninál kedvezőbb eredményeket fognak elérni. Ma a dolog úgy áll, hogy csak néhány tanuló, az ifjuság csekély százaléka tanul és dolgozik ambícióból, a nagyobb rész pedig csak azért, mert vagy a tanítók sarkalják, vagy fél a bukást követő szülői büntetéstől. De, hogy azért tanulnának, mert abban nemes gyönyört találnak, vagy elfogadnák azt, hogy mily haszon háramlik a jövőre, csak a legritkább esetekben tapasztaljuk.

Bizonyos fáradság nehezedett manapság az ifjak lelkére; öregek fiatal koral, a nélkül, hogy birnának az öregek komolyságával és tapasztalatával; nincs meg kedélyük világa s nem tudnak örülni oly dolognak, melyek hajdan tette buzdították az ifjuságot; nem tudnak lelkesülni azért a boldogságért, melyet a jól teljesített munka nyomán fakadó öntudat nyújt.

## A „KISPESTI HIRLAP” TÁRCZÁJA.

### Meghalok én . . .

Meghalok én, készül már a  
Szemfedőm,  
Azt susogják a levelek  
Az erdőn  
Lelkemen sir: bánat, fájo  
Szerelmem,  
A szívemnek nyugodalmát  
Nem lelem.

\* \*

Meghalok én, azt mondják az  
Emberek,  
Arczomra van írva, hogy én  
Szenvedek . . . . .  
Addig gyötör a szerelmem  
A bánat,  
Mig meghalok barna lányka  
Utánad.

Radnai Gyula.

## Szépség és szellem.



Irta: Szikra.

A nőt a férfi előtt semmi sem teszi oly vonzóvá, mint a szépség. Nem igaz a régi angol mondás: »beauty is only skin deep« (a szépség nem ható mélyebbre a felbőrnél); a szépség a férfi szemében átalakítja a nő egész valóját s eltakarja előtte minden hibáját, minden fogyatékoságát. Hiába papolnak ez ellen a moralisták. Az élet mellette bizonyít s aki nyitva tartja szemét, látja, hogy a férfit nem büvöli el nejeének egy tulajdonsága sem annyira, mint szépsége. Mit törődik ő azzal tud-e az asszony valamit a legujabb felfedezésekről, van-e sejtelve az élet nagy problémáiról, ha a természet külső bájakkal bőven felruházta! Hadd rontsa el a szakácsnő az ételt, hadd szaladgáljanak a gyermekek felügyelet nélkül, hadd rabolják ki a szép kezek a férj tárczáját, néha még becsületét is — a férj mindenből mit sem vesz észre boldog vakságában, csak az a »skin deep« szépség tökéletes legyen!

A szép asszonyok férjét az Úristen par excellence elnézőknek teremtette. Házsártos-

kodó férjekről is csak a kevésbé szép asszonyok szoktak panaszkodni. S a rútak — azok többnyire férj hiányában szenvednek, hacsak a telekkönyv le nem nyomja a mérleg másik serpenyőjét. Ellenben, ha egy szép leányból vén leány lesz, biztosra vehetjük, hogy saját akaratából történt.

És a szellemes nők? Bizony a házassági chance-ok horoszkopja nem sok kecsgetőt mutat rájuk nézve. Ritka az oly férfi, ki az okosat keresse, még ritkább az olyan, aki a szellemes nőkért rajong s még az ilyenek is csak a leg-ritkább esetben szeretnek bele a nagy szellemi tulajdonokkal felruházott nőkbe, hacsak a szellemhez szépség is nem szegődött — s ez az összetétel nem épen gyakori.

Tény az, hogy a férfi szeret »úr lenni a háznál«, amit bajosan érhet el s bajosan képzelhet magáról, ha neje szellemi fölényével tudatosan vagy öntudatlanul kormányozza. Rendkívül szellemes vagy genialis férfiak megengedhetnének ugyan magoknak a szellemes feleség fényűzést, de csodálatosképen ezeket is jobban vonza a női szépség.

S ha már a szellemességnek nincs nagy kelendőse, a tudakosság épen visszataszító a férfiak előtt. Sőt ezt a típuszt maguk a nők

Maholnap nem lesz fiatalságunk maholnap nem lesz átmenet a gyermekorból az öregkorba. Hasonló lesz ifjúságunk a délignyilóhoz, ma virágozik s mikor élete legszebb szakának kellene megnyílni, semmivé, hasznavehetetlenné válik a társadalom számára.

Ime tisztelt szülők, a tanuló ifjúság mai állapota elébetez van tárva a leg-egyszerűbb őszinteséggel. Legyetek rajta, hogy a két hónapot otthon töltő gyermekeitek példaadástok által nemes ambícióra serkentve, új irányban haladjanak a jövőben. A ti munkásságtok az iskolának feltétlenül segítségére válik s az örömeik, mely a jövőben számotokra megnyílik, ti lesztek a legőszintébb élvezői.

### Ribényi Antal tiszteletére rendezett bankett.

Az emberi élet törekvései között nincs magasabb azon munkásságnál, melyet a közügyek terén szent céllal, égő lelkesedéssel a haladás, a felvirágzás érdekében kifejtani igyekszünk. A ki lelkesedéssel és hűséggel szolgálja a közügyet, a ki a rút önzéstől távol, áldozatok árán is a közjó emelésén fáradozik, ki az emberben az embert ismeri és abban felebarátját tiszteli, ki a minő nemesen ér és gondolkodik, akként cselekszik is, az méltán megérdemli, hogy közszerepet, közbecsületben részesüljön s példaként tündököljék az erkölcsi és a politikai társadalomban egyaránt.

Ily nemes tulajdonok, melyek valamely léleknek sajátjai, fogalmat alkothatnak a karakterről is, mely óriásként emelkedik ki a mindennapiság légköréből.

Az isteni gondviselés akarta úgy, hogy nekünk is legyen, létjogosultsággal, rohamos fejlődésnek indult községeinknek is legyenek oly vezérférfiai, kik a fentemlített tulajdonokkal fölékesítve, a közügy apostolaként, velünk együtt érezve, gondolkozva, fáradozva, hatalmas munkássággal erősítsék azokat az alapokat, melyen a felépült hatalom daczolhasson a kétes jövő homályába rejtőző viharokkal, az önéből megindult fejlődés pedig, mielőbb virágokat hozva, oly gyümölcsöket termeljen, melyek századokon át biztosítsák a haladás számára kívánatos erkölcsi és anyagi boldogulást.

Ki ne ismerne reá, e gondolatokkal vázolt képben, vezérférfiaink egyikére: fndó. Ribényi Antalra, Kispeszt község kiváló plébánosára, ki a múltban és a jelenben egyaránt oly érdemeket szerzett a közügyek terén, hogy Kispeszt méltó büszkeséggel említheti nevét, mint olyannak is, ki Kispeszt községnek az általa kezdeményezett vallásos és loyális célú, monumentális »Rudolf fogadalmi templom« leendő felépítésével oly erőt dobott a fejlődés útjára, melynek a jövőre kiható nagy horderejét mindnyájan érezzük, kik e vallásos és loyális cél elérése által egyrészt községünk fokozatos haladásának, másrészt a felkeltett érdeklődés által, a népesedési kedvezőbb viszonyoknak biztosítékát látjuk.

sem kedvelik. A tudákos nő fárasztó és nevetéses; — teljesen megbocsáthatlan hibák ezek úgy társaságban, mint házasságban.

A szellemes férfi és nő sohasem válik környezetének terhére s a legritkább esetben fitogtatja fölényét. A szellemesség hatalom, erő s mint ilyen, mindig megtartja az önmérséklet határát. Beéri egy odavetett szóval, egy aperkuvel s azzal, hogy rég megunt dolgokat hirtelen új oldalról mutat be társaság s azután gyorsan szökel más tárgyakra. De nem így a tudákos férfi vagy nő egyaránt! aki a legbajossabb boudoir Louis Quinze asztalkáját is képes a legunalmasabb kathedrává átválttatni s az unalom olyan feneketlen kátyuját viszi magával a szalonokba, melyben a legnagyobb szellemek is megfeneklenének.

Nem is csodáljuk, ha a férfiak kerülik a bas bleu-keket, kikben nagyon ritkán találják meg a nőiest, a vonzót. Van abban valami természetellenes, ha a köznapi társalgás közepette a nő egyszerre csak elkezd teljesen elvont és kevéssé ismert dolgokról dissertálni. A férfi ösztönszerűleg megérzi a kék harisnyát s tudja hogy annak viselője nem szokott gyöngéd, bájos

A »Rudolf fogadalmi templom« felépítésére ma már biztosítékot nyújt derék plébánosunk által megteremtett »Misszió-kiállítás«, melynek nemcsak Kárpátoktól-Adriáig szállt a híre, de tovább is, tudományos értéke pedig a néprajzi ismeretek terén oly becses, hogy tudósaink a világ minden részéről érkezett műtárgyakat, már is beható tanulmány alá vették.

E két eszme, mely közül egyik már megvalósult, még pedig a legfényesebben, elég arra, hogy Kispeszt község hálás legyen az iránt, kinek multja és jelene a község életével, erkölcsi és anyagi fejlődésével oly szoros összeköttetésben van.

E mélyen érzett hála méltó kifejezője is volt az az ünnepélyes bankett, melyet a tanítótestület és a polgárság f. hó 13-án Kispeszt község nagyrabecsült plébánosának fndó Ribényi Antalnak tiszteletére, nevenapja alkalmából, rendezett.

A Stefán vendéglő kerthelyiségben már 1/28 óra tájban gyülekezett az ünneplő közönség, mely az idő előhaladásával fokozatosan egyre szaporodott. Ekkor érkeztek Tóth József kir. tanácsos és tanfelügyelő és Adámovits Pál segédtanfelügyelő is, kiket ovációval fogadtak. 8 óra tájban érkezett virágokkal díszített kocsin Winkler Imre, igazgató és Ullman Ferencz kíséretében az ünnepelt, kit megjelene alkalmából harsán éljenzéssel fogadott az egybegyűlt közönség.

1/29-kor vette kezdetét a társas vacsora, melyen 150-en vettek részt.

A helybeli polgárság színe java ott volt, jelül azon őszinte ragaszkodásnak, tiszteletnek és átértett hálának, melyvel nagyérdemű plébánosunk iránt viseltetik.

A harmadik fogásnál Tóth József, kir. tanácsos emelkedett föl helyéről és költői szép beszédben üdvözölte Kispeszt plébánosát, mint olyant, ki bokros érdemeket szerzett már a közügyek terén s rászolgált azon kitüntető szeretetre és népszerűsége, melyet a jelen ünnepélyes összejövetel fejez ki legméltóbban. Szíve mélyből kívánja, hogy az isteni gondviselés tartsa meg sokáig egészségben Kispeszt község javára és adjon sok ilyen tevékeny fenkölt gondolkozásu papot a hazának.

A beszédet lelkesen megélejezték.

A második szónok az ünnepelt volt, ki a meghatottság hangján mondott köszönetet az őt ért kitüntető, nem remélt ovációért. Kispeszt község multja, jelene, jövője törekvéseivel volt, van és lesz összenőve; a mit tett a község érdekében, az kedves kötelessége volt s az lesz a jövőben is. Igyekezni fog a bizalommal szemben, mely személye iránt nyilvánul, méltó érdemeket szerezni. Ha a gondviselés is úgy akarja, mint ő óhajtja, szűkebb hazája: Kispeszt fölvirágzását, úgy áldás fogja kísélni munkáinkat, melyhez kitartást kíván. Poharát első sorban Tóth József, kir. tanácsos tanfelügyelőre ürti, kinek köszönettel tartozik a személyéről való szívélyes megemlékezésért, másodsorban az egybegyűlt vendégszorzóra ürti poharát. A beszédet, mely hatásos volt, élénk éljenzés követte.

Holbesz József, lapunk felelős szerkesztője Ribényi Antalra, mint a »Rudolf fogadalmi templom« építésének kezdeményezőjére és a »Misszió-kiállítás« megteremtőjére ürtette pohá-

nőies lenni, pedig ezek azok a tulajdonságok, melyek a szépséghez legközelebb állanak

Az okos nő inkább tarthatna igényt a férfiak nagyra becsülésére, mert a ház belső kormányzata ilyen feleség mellett jó kézben van.

S az anyák eleget is intik fiaikat, hogy csak jó háziasszonyt, okos feleséget, gondos anyát keressenek a jövődöbélben. De mi haszna? A sok böcs tanács, anyai figyelmeztetés mind szétröppen a levegőben s buborékká válik az első tüzes szempár, fehérlo fogor hatása alatt. A szerelem csodálatos vegyömlést idéz elő a férfi agyvelőben s ennek következtében jónak, kifogástalannak látják azt a mi szép.

Venus leverte egykor Minervát. Leverti ma is. A régi Mythos igaz marad minden korban, minden népnél. A szellem hiába küzd a szépséggel. S a megfejtés talán nem is oly nehéz? Gondoljuk csak a szépség legigazabb epithetonjára. Nem azt állítják-e róla, hogy »észbontó«. Nos, a ki esztét vesztesse egy-egy csábos arcz láttára, mit törődik az többi okossággal, szellemmel?!

rát. A szónoki hatásban oly gazdag beszédet, melyet a nemes hév, az őszinte hang, az érzelmek fokozódó emelkedése tettek hatásossá, általános lelkesedést keltett. A beszédet zajosan megélejezték.

A közönség vidám kedélyben maradt együtt éjjelig, mikor is, egyrésze szűkebb csoportokra oszlott, folytatva a kellemes társalgást és poharazást, másrésze pedig haza ért.

Stefán konyhája és pinczéje kielégített mindekit.

tos.

### Szinészet.

Az elmúlt héten ujabban meggyőződhetünk, hogy szintársulatunk itt még ritkán látott élvezetes előadásával arra törekszik, hogy a közönséget, amely megmagyarázhatatlan közönyt viseltetik ez idén a szinészet irányában, magához szoktassa. De fájdalom hiába való minden jó törekvése a derék szinigazgatónak, mert publikum nincs és nincs.

Jól tudjuk azt, hogy fő oka ennek a kiállítás, hiszen oly közel vagyunk a fővároshoz, hogy a legszegényebb ember tárczájában alig esik hiány az utiköltség miatt, — hanem hát mégis csak különös, hogy akik e község érdekeit szem elől soha nem tévesztették, még azok is távol tartják magukat.

Emlékezzünk a mult évre! Hiszen a gyenge előadásokat oly szép számú közönség nézte esténként, hogy az akkori hasonlíthatatlan alsó rendű szintársulatoknak bizony nem volt okuk panasza.

Halmay előadásai mindenben kielégítik éveken keresztül a szabad királyi városok igényeit, mert az igazgatás Halmay kezében a szigorú pontosság szemmel tartása. Annyi próbát kevés igazgató tart mint ő, amellet a darabokat huzás nélkül adja.

Láttuk a mult héten Stern Izsákot. Eöry Béla nem arra a szerepre való sokkal több tanulmányt igényel az a szerep. Az előadón valami nyomasztó kedvetlenség húzódott keresztül. Hiába a szinész telt házat szeret látni. Inkább megtölné ingyen a színházat csak fejeket lásson.

»Mi történt az éjjel«-ben Zoltán Ilonkának sokoldaló tehetségéről győződünk meg. Kedvesen énekelt és a becsipett kis feleséget oly sikkessen adta, hogy nem mulaszthatom el e helyen a legnagyobb elismeréssel adózni játékaért. Enekszámait többször megújrazták.

Nem akarunk minden egyes szereplőről folyton bírálatot mondani, mert helyszűke miatt ez nincsen módunkban. Ne vegye rossz néven a társulat egy tagja sem, ha csak a főbb momentumokat emeljük ki s az előadásokról csak általánosságban szólhatunk.

Szombaton »Csigánybárót« adták Nyilasy Matyival, a ki a magyar szinészeknek kiváló alakja. Dédelgetett kedvence minden nagy városnak, szinésznyelven szólva mindenütt »majd leveszik a szinpadról«. Megérdemli. Az ő komikuma isteni adomány. Csak kilép a szinpadra csak egy mozdulatot tesz s már elő van készítve az estnek sikere. Zsupán szerepében remekelt. Hiszen őt minek méltassuk, ismeri az egész ország.

Halmayné gyönyörűen énekelt és ideális Saphit produkált.

Czipra kitünő volt Havasi Szidi kezében. Serfözi Zseni, mint Orrena szép volt és kedvesen énekelt. Kár, hogy az előadást oly kevesen nézték. Nagyon kár.

Vasárnap »Dobó Katiczát« adták, oly szép kiállítással, hogy öröm volt nézni. Halmay szép daliás alakját jól esett látni. Dörgő, férfias hangja lelkesítő szavaiban minden magyar szívet megdobogtatott.

Serfözy Zseni a szokott kedvességgel énekelt. Csige az ő Sebestyén gazdájával tapsra ragadta a közönséget.

A »Feneleányok« előadása változatosságának igen jó. Az ilyen daraboknak is meg van a maguk értéke. A feneleányok szépek és kedvesek voltak. Derült élvezetes este volt.

Szerdán meg kellett ismételní a Dobó Katicza előadását. Közönségünk hazafiasságáról és szép érzékről tesz tanubizonyságot ez a körülmény. Gyújtó annak minden szava. A szép kiállítás, melylyel Halmay e darabot adja növeli a hatást. Örvendünk, hogy ily darabbal kedveskedik a szinigazgató e hálátlan közönségnek. Kevesen nézték ez előadást is, de akik ott voltak azok igazán a szívükből lelkesedtek.

yka.

### Kitüntetett kispesti gyáros és vezérigazgató.

Örömnappja volt e hó 14-én, vasárnap Vadász Mártonnak, a Biehn gyár vezérigazgatójának.

Ugyanis e napra volt kitűzve a királynak folytatólagos szemléje a kiállításon, melynek programjába az építő-ipar csarnokának meg-szemlélése is fel volt véve.

Midőn a király a csarnokban majdnén egy órát igénybe vevő, beható szemlét tartott, távozóban az oszlopcsarnokban megpillantotta Biehn János változatos és gazdag kiállítását, dacára az idő előhaladottságának a tömeg közt utat csinált magának oda ment és a gyári igazgató Vadász Márton polgártársunk felé tartott, ki haptachtba vágva magát, katonásan várta Ő Felsége látogatását, ki Daniel Ernő miniszter, gr. Paar főhadsegéd és Schmidt kiállítási igazgató kíséretében érkezett s Vadász Mártont bemutatva Ő Felségnek, ki azonnal kérdezte:

*Hol van a gyár?*

Kispesten és Budapesten Felség.

*Csinálnak asphaltot is?*

Igen is Felség, nyilvános asphalt munkákat a város részére, a Lukács fürdő mintázásával kezte.

*Ez micsoda épület?*

A Lukács fürdő mintázata, melyen mi a facement tetőzetet készítettük.

*És jó fedési módokat ez?*

Ha jól meg van csinálva, Felség, örökös, amennyiben az időjárás viszontagságai ellen védve van a vastag kavicsréteg által.

*Szállítanak önkö killőldre?*

Igen is Felség, a Balkán államokba, sőt Kis-Ázsiába is egész hajó rakományokkal.

*Ugy! no ez derék dolog jegyezte meg Ő Felsége.*

Tovább menve meglátta a földalatti vilamos vasut kis mintázatát.

*Ez a földalatti villamos vasut. Hát itt mit csináltak?*

Az összes elszigetelési munkákat Felség, védve az egész pályatestet a nedvességtől.

*Ugy-e nagy munka volt?*

Bizony felség másfél évig tartott, sok akadálylyal küzdöttünk, az Andrássy-út végén források felvetették elszigetelő lemezeinket 70 cm. magasra.

*No de ez ideig nem történt semmi baj?*

Nem Felség.

*Hiszen magam is láttam, utaztam is rajta, jegyezte meg mosolyogva. Most még egyszer megnézte az egész kiállítást, melyen üdvözölve Vadász Márton igazgatót, megjegyezte: »nagyon szép volt, nagyon meg vagyok elégedve« — eltávozott.*

A királyi elismerésre büszke lehet a Biehn gyár és annak igazgatója, de azt hisszük még büszkébb Vadász Márton barátunk arra, hogy azon kiváltságossak közt lehetett, kiket ő felsége megszólítással tüntetett ki, sőt mint halljuk alig volt kiállító, kinél Ő Felsége oly soká időzött volna és oly sokat beszélgetett volna.

Meg is gyűlt a baja Vadásznak; az újság íróktól alig birt szabadulni. Kimerítően hozta a beszélgetést a hivatalos »Kiállítási lap« »Magyarország« »Magyar újság« »Fővárosi lapok« »Pesti Hírlap« »Pester Loyd« »Neues P. Volksblatt« stb.

Mi is hazafias lelkesedéssel gratulálunk a gyár tulajdonosának és derék vezérigazgatójának, ki a szakértelemmel és lelkiismerettel vezetett gyárat oly csekély idő alatt a porszem-ből óriássá változtatta és a végzett munkáknak legmagasabb helyen kivívott elismerése által, Kispest községre is fényt hozott, mely körülmény a község iránti érdeklődést és annak fejlődésére oly hathatós tényezőket csak emelni van hivatala.

Ha mindenki csak egy csekélyke erővel igyekszik községünket fejlődésében előre vinni, úgy Kispest jövője irigylésre méltó, a beléje helyezett erő pedig hatalommá válik már a közel jövőben. Adja Isten!

## HIREK.

### Zárvizsgálatok.

A helybeli állami elemi iskolákban f. hó 12-én és 13-án folytak le a szülők és a tan-ügybarátok kellő megalégedésére az évszázó vizsgálatok, melyen — a szent-lőrinczin —

Tóth József kir. tanácsos, tanfelügyelő, Adamovits Pál, kir. segédtanfelügyelő is jelen voltak. A vizsgálatokról általánosan szólva, kielégítőnek mondhatjuk az elért eredményt, mert nálunk, hol a gyermekek kellő felügyelete sincs meg, miután a szülők legnagyobb része napszámból él vagy gyári alkalmazott, nem is remélhető fenomenális eredmény, bár ügybuzgó, lelkiismeretes tanítóink — meg vagyunk győződve — mindent elkövettek a siker érdekében, tanügyünk felvirágzására. A vizsgálatok eredménye fölött a kir. tanfelügyelő és segédtanfelügyelő is kedvezően nyilatkoztak s így tanítóink a fáradtságos, jól elvégzett munka után, elégedetten kezdhetik meg a megérdemelt vakációját, melyhez mi is szívből kellemes szórakozást és jó mulatságot kívánunk. Itt jegyezzük meg, hogy elvártuk volna, miszerint legalább a millenium örömeiben Winkler Imre, igazgató, ki nemes törekvéseivel eddig is nagy szolgálatokat tett már a közügynek, a kispesti iskola történetének kapcsolatában értesítőt szerkesztett volna, mely a nyilvánosság előtt is, számokban fejezhetné volna ki az iskola fejlődését napjainkig, feltüntetné volna a tanulás eredményének számokbani emelkedését vagy esését a tudás tengerének természetes dagálya és apálya szerint, mely a legkedvezőbb viszonyok között is folyton váltakozásnak van kitéve. A mi késétt, még nem mulott. Községünk huszonöt éves jubileumának emlékére a munka még elkészülhet. Méltó is lenne az ünnepélyhez községünk tanügyi monographiája.

### Milleniumi ünnepély Soroksáron.

A soroksári önkéntes tűzoltó-kör, Magyarország ezeréves fennállásának ünnepelésére f. évi június hó 21-én »Milleniumi ünnepélyt« rendez, melyre a meghívók már szét is küldtek. Hogy minő fényvel fogják a soroksáriak az ezeréves ünnepélyt megülni, szolgáljon utmutatásul az alább közölt program, melyből a többek között csak azt emeljük ki, hogy az ünnepi »Te Deum«-on az opera tagjai fognak énekelni, az ünnepi beszédet pedig Hock János, országgyűlési képviselő, az ismert kiváló író és nagy szónok fogja tartani. A teljes program a következő: Reggel: 4 1/2 óra: Riadó a soroksári tűzoltó zenekar által, taraczk durrogatás mellett. Dél előtt: 8 óra: Gyülekezés a kör helyisége előtt. 8 1/2 óra: Községi képviselőtestületi dísz közgyűlés a község háza udvarán. 9 óra: Ő felsége arcképének ünnepélyes leleplezése a kör helyiségében. 10 óra: Ünnepi Te Deum, az opera tagjainak részvétele mellett. Az ünnepi szónoklatot nagys. Hock János főtisztelendő úr tartja. Délután: 1 óra: Bankett a kör helyiségében. 3 óra: Néptünnepély a molnár szigeten este 8 óráig. Este: 8 óra: Fáklyás menet, az utcák kivilágításával. 9 óra: Zártkörű táncmulatság a kör helyiségében cigányzene mellett. Népies táncmulatság a Heintz-féle vendéglőben a tűzoltó zenekar közreműködésével. NB. A banketten résztvenni óhajtok felkérnek, miképp résztvételi jeggyel f. hó 17-ig magukat ellátni sziveskedjenek. 1 teríték ára 1 firt o. é. Jegyek kaphatók Nasinszky Miklós háznagy úrnál és a kör helyiségében. A zártkörű táncmulatságra belépti díj 1 korona.

### Előléptetés.

Mint örömmel halljuk, f. hó 16-án a fő-és székvárosnál megejtett választások alkalmával a megüresedett imoki állások egyikére Ullmann Ferencz, derék polgártársunk lett hét szavazattal megválasztva. Gratulálunk a jól megérdemelt előléptetéshez!

### Iparostanonczok vizsgája.

F. hó 16-án tartott meg az ipartestületi tagok élénk érdeklődése és szép száma mellett a községi alsófoku ipariskola növendékeinek a vizsgálat. A vizsga teljesen sikerült. A növendékek csak elismerést hoztak derék tanítóinkra, kik fáradságuknak jutalmát látták az elért szép eredményben. — A kiállított rajzok mindenkit megleptek s ki azokat szemügyre vette és behatóbban vizsgálta, elismeréssel kellett hogy adózzék a rajzi szakcsoporthoz derék vezetőinek Bertalan Bélának és Kronowetter Dezsőnek, kik valóban szép rajzokkal gyönyörködtették a vizsgán megjelent tanügybarátokat és a kiváló oktatásért méltó dicséretet is érdemelnek. Díj is osztott ki a legszebb írásért, melyet Klein Károly ajánlt föl: 1 koronát; ezt Por Lajos az előkészítő osztály ügyes növendéke

nyerte el. A vizsgálatról mindenki megalégedéssel távozott.

### Antal napja Soroksáron.

Mint soroksári levelezőnk értesít, Antal napját fényesen ünnepelték meg, Rieser Antal a soroksári takarékpénztár derék vezérigazgatójának őszinte tisztelői és barátai, nemkülönben a polgárság, mely kitüntető ovációban részesítette a közszeretet és tiszteletben álló vezérigazgatót. A tűzoltó testület ugyanis fátylasmenettel és szerenáddal tisztelte meg az ünnepeltet, mely alkalmából Maucs Elek főparancsnok szép beszédben üdvözölte a mindenki által közbecsülésben részesülő vezérigazgatót. A beszéd, melyre az ünnepelt válaszolt is, általános letkesedést keltett. Az üdvözlések után fényes lakoma volt, melyet a hamisítatlan jókedély a reggeli órákig tartott vidám hangulatban. Tosztoz is is mondattak, még pedig a javából.

### A ki nem hisz a tilalomnak.

Szentlőrinczen a vasut melletti tóban, hol a fürdés szigoruan el van tiltva és tilalom táblák is jelzik a veszedelmes helyet, mint halljuk f. hó 17-én egy munkásember fulladt be, ki a tilalom dacára fürdött a tóban. A vizsgálatot megindították.

### Millenaris ünnepély Monoron.

Lapunk múlt számában emlékeztünk meg arról, hogy a monoriak f. hó 25-én ezredéves ünnepélyt rendeznek, melyen a kispesti dalárda is közre fog működni. Hírünket kiegészítve az ünnepélyre vonatkozó programot itt adjuk:

1. Reggeli 9 óráig gyülekezés, felvonulás. 2. a) Pont 9 óra: »Hálaadó isteni tisztelet« a szabad ég alatt, r. kath. szertartás szerint. b) Ünnepi egyházi szónoklat és ima az ev. ref. és az ág. ev. protestáns egyházak részéről. c) Ugyanaz az izr. hitfelekezet részéről. 3. »Hymnus« éneklése zenekar kísérettel. 4. Ünnepi szónoklat: Gölner Gyula orsz. képviselő úr által. 5. Alkalmi költemény elszavalva Komáromy Alajos a »Nemzeti Színház« nyug. tagja által. 6. »Szózat« éneklése zenekar kísérettel. 7. Négyes karének előadva a »Kispesti dalárda« által; ezalatt léggömbök felbocsátása. 8. Szórakoztató mulatságok: a) zsákverseny, b) oszlopmászás, c) gyulogverseny akadályokkal. 9. Táncz. 10. Érkezés. Ökösütés. (Dalárda és zenekar.) 11. Délután 3 óra: mezőgazdák löversenye. Díjak: I-ső 50 korona, II-dik 30 korona, III-dik 20 korona. 12. Táncz estig. A legjobb »csárdás« tánczosok díjazása: I-ső 10 korona, II-dik 5 korona, III-dik 3 korona. 13. Este tűzijáték. Takarodó.

## IRODALOM.

### Jubiláló százévestendős könyvkereskedés!

Az országszerte ismert Lampel R.-féle (Wodiáner F. és fiai) cs. kir. udvari könyvkereskedés és kiadóhivatal, Budapest (Andrássy-út 21. szám), ezidén — a milleniummal egyidejűleg — üli meg százévestendős fennállásának a mai kereskedői világban igazán ritka, szép ünnepét. Ez alkalomból a tekintélyes magyar czég, mely ez ezredéves országos kiállításra is annak öt csoportjába vesz részt, eddig megjelent kiadványairól egy illusztrált katalógust bocsát közre. E gyönyörűen és francia módra kiállított könyvjegyzék tudomány-szakok szerint van rendezve s végén betűsoros czimmutatóval ellátva. Benne van a Lampl-Wodiáner czég története is. A melléjeadott tudomány-szakok szerinti statisztikai kimutatásból érdekes megtudunk, hogy a magyar tan-és ifjusági irodalom körül nagy érdemeket szerzett kiadóczég ez időszerint nem kevesebb, mint 1495 kiadvánnyal 1769 kötetben s azonfelül igen számos térképpel, rajzmintával stbvel gazdagította irodalmunkat.

### Születések

(1896 június 3-tól — 16-ig)

- 215. Ramuth Béla r. k.
- 216. Pollák Jolán r. k.
- 217. Hölzl Gyula izr.
- 218. Krobóth Teréz r. k.
- 219. Csecska Mária r. k.
- 220. Misch Jakab r. k.
- 221. Koskán Imre r. k.
- 222. Gerstenbrein János r. k.
- 223. Marisler Irén r. k.
- 224. Pieni Karolina r. k.
- 225. Karlinszky Gyula r. k.
- 226. Szabó Ilona r. k.
- 227. Svidrony Ilona r. k.
- 228. Shrotta Ilona r. k.
- 229. Zeller József r. k.

230. Rákóczy Mária r. k.  
231. Wégner Éva r. k.  
232. Stallmach Géza r. k.  
233. Pásztor Kornélia r. k.  
234. Fitos József ev. ref.  
235. Gippert Ilona ág. ev.  
236. Müllner Lipót r. k.  
237. Bratecz Etelka r. k.  
238. Monger Mihály r. k.  
239. Chladek Miklós r. k.  
240. Tomics Emma r. k.  
241. Selymessy Donát r. k.  
242. Telecz Margit r. k.  
243. Miklós Mária r. k.

## Halálozások

(1896. június 3-tól — 16-ig)

122. Hefter Katalin 3 hónapos  
123. Káposzta András 4 hónapos  
124. Csecska Mária 9 óras  
125. Ondruska Jolán 3 éves  
126. Tobeli Béla 5 hónaos  
127. Mayer Ferencz 6 hetes  
128. Karkics Lajos 13 hónapos  
129. Dibold Ilona 4 hónapos  
130. Chladek Miklós 13 napos  
131. Fazekas Erzsébet 2 hónapos  
132. Marek Venczel 5 hónapos

## Szerkesztői üzenetek.

Varga János úrnak. Helyben. Miután lapunk múlt számában, a népgyűlésre vonatkozó cikket szerkesztőségünk megbízható és szavahihető tagja írta, „Helyreigazítás” című cikkének helyet nem adhattunk. —

Ipsilon. Nem kérem, az üvöltő dervisek nem a denevérek osztályába tartoznak.

Elkapta az alkony szél . . . . . Bár az ön kezéből kapta volna ki a papirost, mikor ezt írta.

Az út porát hordja a szél. Kérem ne hintsen port a szemünkbe.

Három telek a község-  
ház és vasut közelében  
eladó.

Értesítés nyerhető:

Kispesten,  
NagySándor-utcza 395.  
szám alatt.

Házak és telkek igen  
előnyös feltételek  
mellett eladók. Fel-  
világosítással

Kispest, Kisfaludi-utcza 173.  
számu házban szolgálnak.

Budapest—Szent-Lőrinczi helyi érdekű vasut.

## Hirdetmény.

Ezennel van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy **Kispest község közóhajának megfelelőleg** f. é. június hó 7-től kezdve a **menettértil és munkás heti** jegyek következő mérsékelt árban fognak kiadatni és pedig:

## Menettértil jegyek:

Ludovica—Kispest és viszont	II oszt.	60 fillér	III oszt.	40 fillér
» Szt-Lőrincz »	» II »	100 »	» III »	70 »
Kispest » » » »	» II »	30 »	» III »	20 »

## Munkás heti jegyek:

Ludovica—Kispest között III. oszt. hetenkint **1 korona 44 fillér.**

Ezen heti bérlet-jegyek munkások részére csak hétköznapokon érvényesek. Az eddigi füzetjegyek jövőre nézve a forgalomból teljesen kivonatnak, míg az érvényben levő 1896. május 10-ki hirdetményben közölt menetdíjak változatlanul fenmaradnak.

Együttal figyelmeztetjük a t. közönséget, **hogy a fennebbi menetdíjak** mindaddig 100 korona — o. é. 50 frt átszámítási árfolyam alapulvétele mellett osztrák papírtértékben (forint és krajczár) is fizethetők, míg ezen érték törvényesen fenáll, — valamint, hogy minden jegy csak a rajta **kitüntetett vonalrészen,** kocsiosztályban és időben való egyenes utazásra (félbeszakítás nélkül) jogosít.

Budapest, 1896. június 3-án.

A Budapest—Szt.-Lőrinczi h. é. vasút igazgatósága.

## Uj hentes-üzlet!

Lelohay Bertalan

az Üllői-úton a sorok-  
sár-haraszti takarékpénztár  
épületben

## Hentes-üzletet

nyitott.

Bel- és külföldi fel-  
vágottak, prágai son-  
ka friss bécsi kolbász,  
hús zsír, szóval minden  
hentesárú kapható.

T. cz.

A n. é. közönség szives  
tudomására hozom, hogy  
üzletemben mindennemű ki-  
váló **asztali és csemege  
palaczk borok, sörök,  
pezsgők** és friss töltésű  
**ásvány-vizek** kaphatók,

Ugyanezen borok **kimé-  
réssel** is kaphatók.

5 palaczktól kezdve, kivá-  
natra házhoz is szállítok.

Tisztelettel

KRAKAUER MÓRNÉ

Kispesten,

a Fő-utcza és Üllői-út sarkán.

IMRE LÁSZLÓ

üveges

üzletében



kapható.

KISPESTEN

Üllői-út 182. sz.

**Denaturált szesz**

LÖWENSTEIN VILMOS

cipéss-mester

KISPEST,

Fő-utcza és Üllői-út sarkán.



Készít

uri-, női- és gyermek-czipőt  
legujabb divat szerint.

Mérték szerinti megrendelések gyorsan  
és jutányos áron eszközöltetnek.

— Javítások is elfogadtnak. —